

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΟΥ Γ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ
«Ο ΕΛΛΑΔΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΚΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ, Ι (15^{ος} – τέλη περ. 19^{ου} αι.)»**

* Οι κωδικοί αριθμοί είναι από τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου μας

A. Ενδεικτική γενική βιβλιογραφία

1. Ελληνική

- Ασδραχάς Σπύρος (επιμ.), *Η οικονομική δομή των βαλκανικών χωρών (15ος-19ος αιώνας)*, Μέλισσα, Αθήνα 1979 (μεταφρ. σημαντικών μελετών). 949. 610 15 ΟΙΚ
- Ασδραχάς Σπ. και άλλοι, *Ελληνική οικονομική ιστορία ιε'-ιθ'*, Αθήνα 2003, τ. 1-2 330. 094 93 ΑΣΔ
- Βακαλόπουλος Απόστολος, *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τόμ. Α' - Η', Θεσσαλονίκη 1968-1988 (ανατύπωση εκδ. Ηρόδοτος). (αν και κάπως παλαιό, παραμένει βασικό). 949. 505 ΒΑΚ
- Barkey Karen, *Αυτοκρατορίες και διαφορετικότητα. Οι Οθωμανοί σε συγκριτικό πλαίσιο*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2013 (σημαντικό έργο). (στα αγγλικά 956. 015 ΒΑΡ) * σε μετάφραση στο Γραφείο μου
- Βογιατζίδης Γιώργος, *Από το Μαντζικέρτ στη Βιέννη Αναγνώσεις της Ιστορίας των Τούρκων από το 1071 έως το 1529*, εκδ. Σπανίδη, Ξάνθη 2007 (σημαντικό για την εξάπλωση των Οθωμανών). 949. 37 ΒΟΓ
- Braudel Fernard, *Η Μεσόγειος θάλασσα και ο μεσογειακός κόσμος την εποχή Φιλίππου Β' της Ισπανίας: Γεγονότα, πολιτική και άνθρωποι*, μετάφραση Κλαίρη Μητσοτάκη, τ. 1-2, έκδ. Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας, Αθήνα 1998 (ένα κλασικό έργο ενός μεγάλου ιστορικού). 909. 098 22 ΜΕΔ
- Braudel F., *Η Μεσόγειος*, τ. 1-2, έκδοση ΜΙΕΤ, Αθήνα 2002 (πολύ βασικό έργο)
- Βρυώνης Σπύρος, *Η παρακμή του μεσαιωνικού ελληνισμού της Μικράς Ασίας και η διαδικασία του εξισλαμισμού (11ος-15ος αιώνας)*, μτφρ. Κάτια Γαλαταριώτου, εκδ. ΜΙΕΤ, Αθήνα 2008. (κλασικό έργο για την πτώση του Ελληνισμού της Μ. Ασίας) 949. 503 ΒΡΥ
- Castellan G., *Ιστορία των Βαλκανίων (16ος-19ος αιώνας)*, εκδ. Γκοβότση, Αθήνα 1991. 949. 6 CAS
- Inalcik Halil, *Η Οθωμανική Αυτοκρατορία. Η κλασική εποχή*, μτφρ. Μιχ. Κοκολάκης, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1995. (σημαντική μελέτη του πιο γνωστού εν ζώη Τούρκου ιστορικού). 856. 100 5 ΟΙΚ
- Inalcik Halil - Quataert Donald, *Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας*, τ. Α' 1300-1600, τ. Β' 1600-1914, μτφρ. Μαρίνος Σαρηγιάννης, Μαρίνα Δημητριάδου, εκδ. Αλεξάνδρεια 2008, 2011, [αγγλική έκδ. Καίμπριτζ 1994] (πολύ βασικό έργο).
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, Εκδοτική Αθηνών, τόμ. Γ' και ΙΑ', Αθήνα 1974. 949. 5 ΙΣΤ
- Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, 1770-2000* (επιμ. Β. Παναγιωτόπουλος), τ. 1^{ος} - 2ος: *Η οθωμανική κυριαρχία, 1770-1821*, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003. 949.5 ΙΣΤ (οι τόμοι 1-2) 949. 5 ΙΣΤ
- Ιστορία των Ελλήνων*, εκδ. Δομή, τόμ. 10^{ος} *Οι Έλληνες υπό ξένη κυριαρχία 1453-1821* R 938 ΙΣΤ
- Κρεμμυδάς Β., *Εισαγωγή στην ιστορία της νεοελληνικής κοινωνίας (1700-1821)*, 2η έκδ., Αθήνα 1988. 949. 505 ΚΡΕ
- Lane Frederic, *Βενετία, η θαλασσοκράτειρα. Ναυτιλία, Εμπόριο, Οικονομία*, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2007. (πολύ σημαντικό για την ιστορία του βενετικού κράτους) 945. 31 ΛΑΝ
- Μαλτέζου Χρύσα (επιστημονική διεύθυνση), *Veneriae quasi alterum Byzantium. Όψεις της ιστορίας του βενετοκρατούμενου Ελληνισμού*, Ίδρυμα Ελληνικού Πολιτισμού, Αθήνα 1999. 361. 902 ΠΕΡ 1992

- Μαλτέζου Χρύσα (επιστ. διεύθυνση), *Βενετοκρατούμενη Ελλάδα. Προσεγγίζοντας την ιστορία της*, τ. Α' - Β', Αθήνα-Βενετία 2010 (εξαιρετικό συλλογικό έργο όπου εξετάζονται όλες οι πτυχές της βενετοκρατίας στον ελλαδικό χώρο, και με πλούσια θεματική βιβλιογραφία). *στο Γραφείο μου
- Νυσταζοπούλου - Πελεκίδου Μαρία, *Οι Βαλκανικοί λαοί από την τουρκική κατάκτηση στην εθνική αποκατάσταση*, εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2000. 949. 6 ΝΥΣ
- Κοτσαγεώργης Φωκίων – Παπασταματίου Δημήτρης, *Ιστορία του νέου ελληνισμού κατά τη διάρκεια της οθωμανικής πολιτικής κυριαρχίας*, Αθήνα 2015, ηλεκτρονικό πανεπιστημιακό σύγγραμμα στον ιστότοπο www.kallipos.gr
- Πιζάνιας Θ. Πέτρος, *Η ιστορία των Νέων Χρόνων από το 1400c έως το 1820*, εκδ. Εστία, Αθήνα 2014. *στο Γραφείο μου.
- Σβορώνος Νίκος, *Το ελληνικό έθνος, προλεγόμενα Σπ. Ασδραχάς*, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2004. 949. 5 ΣΒΟ
- Σαρρής Νεοκλής, *Οσμανική πραγματικότητα*, τόμοι Ι-ΙΙ, εκδ. Αρσενίδης, Αθήνα χ. χ. 956. 101. 5
- Σιμόπουλος Κυρ., *Ξένοι ταξιδιώτες στην Ελλάδα, 330 μ. Χ. – 1821*, τόμοι Α', Β', Γ1', Γ2 914. 95 ΣΙΜ
- Sugar Peter, *Η Νοτιοανατολική Ευρώπη κάτω από την οθωμανική κυριαρχία, 1354-1804*, τόμ. 1-2, μτφρ. Π. Χ. Μπαλουζή, Αθήνα 1994. 949. 6 SUG
- Τοντόρωφ Νικολάϊ, *Η βαλκανική πόλη, 15ος-19ος αιώνα*, τόμ. Α'-Β', μτφρ. Έφη Αβδελά - Γεωργία Παπαχρήστου, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα 1986. 307. 764 090. 96 TOD
- Faroqhi Suraiya, *Η Οθωμανική Αυτοκρατορία και ο κόσμος γύρω της*, μτφρ. Γ. Καραχρήστος εισαγωγή Ελένη Γκαρά, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, Αθήνα 2009 (αγγλική έκδ. 2005). 956.101.5 FAR
- Faroqhi S., *Προσεγγίζοντας την Οθωμανική Ιστορία. Εισαγωγή στις πηγές*, μτφρ. Κ. Καμπουρίδης, University Studio Press, Θεσ/νίκη 2006 (σημαντικό βιβλίο μιας μεγάλης οθωμανολόγου). 956 101 5 FAR
- Χασιώτης Ιωάννης, *Μεταξύ οθωμανικής κυριαρχίας και ευρωπαϊκής πρόκλησης. Ο ελληνικός κόσμος στα χρόνια της Τουρκοκρατίας*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2001. 956. 101 5 ΧΑΣ
- Χασιώτης Ιω., *Οι ευρωπαϊκές δυνάμεις και η Οθ. Αυτοκρατορία, μέσα 15^{ου}-αρχές 19^{ου} αι.*, Θεσ/κη 2005

2. Ξενόγλωσση

- Gibb H. & Bowen H. *Islamic Society and the West. Study of the Impact of Western Civilization on Moslem Culture in the Near East*, I-II, London - New York 1957 (ο πρώτος τόμος κυκλοφορεί και σε ελληνική μετάφραση με τον τίτλο *Η ισλαμική κοινωνία και η Δύση. Η διοικητική ιεραρχία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας*, μτφρ.- σχόλια Ηλίας Κολοβός, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 2005.
- Jelavich Barbara, *History of the Balkans. Eighteenth and Nineteenth Centuries*, τόμ. 1, Cambridge University Press, Καίμπριτζ 1983 και σε ελληνική μετάφραση.
- Mc Gowan B., *Economic Life in the Ottoman Europe. Taxation, Trade and the Struggle for Land, 1600-1800*, Cambridge University Press, 1981
- Mantran Robert (επιμ.), *Histoire de l'Empire Ottoman*, éd. Fayard, Paris 1989.

Β. Θεματική, ανά μάθημα, βιβλιογραφία

1. Ο αντίκτυπος της άλωσης της – Εκκλήσεις προς τη Δύση

- Αργυρίου Αστέριος, *Ιδεολογικά ρεύματα στους κόλπους του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας κατά τα χρόνια της Τουρκοκρατίας*, έκδ. Λαογραφικής Εταιρείας Λαρίσης, Λάρισα 1980.
- Βακαλόπουλος Απ. - Χασιώτης Ιωάννης, *«Η στάση των Ελλήνων απέναντι στους ξένους κυριάρχους»*, *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Ι' (1974), σ. 249-257.
- Η Άλωση της Πόλης* (επιστημονική επιμέλεια Ευάγγελος Χρυσός), Αθήνα 1994.

- Καρνώτογλου Αλέξ., *Ισλάμ και χριστιανική χρησιμολογία. Από τον μύθο στην πραγματικότητα*, Αρμός, Αθήνα 2000.
- Μανούσακας Μανούσος, *Εκκλήσεις Ελλήνων λογίων προς τους ηγεμόνες της Ευρώπης για την απελευθέρωση της Ελλάδος*, εκδ. Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1985.
- Πατρινέλης Χρ., *Συμβιβασμοί και προσδοκίες, Οι ηγετικές ομάδες του Ελληνισμού της Τουρκοκρατίας απέναντι στο εθνικό πρόβλημα*, έκδ. ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 1988.

2. Ο χαρακτήρας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας – Οθωμανική διοίκηση

- Jorga Nikolai, *Byzance après Byzance*, Βουκουρέστι 1935. [*και στα ελληνικά με τον τίτλο *Το Βυζάντιο μετά το Βυζάντιο*].
- Köprülü Mehmed, *Les origines de l' Empire Ottoman* [Οι αρχές της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας], Παρίσι 1959. *στο Γραφείο μου σε ελληνική μετάφραση.
- Wittek Paul, *Η γένεση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας*. * στο Γραφείο μου.
- Inalcik Halil, *Η Οθωμανική Αυτοκρατορία. Η κλασική εποχή*, μτφρ. Μιχ. Κοκολάκης, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1995.
- Kunt Ibrahim Metin, *Οι υπηρέτες του Σουλτάνου. Ο μετασχηματισμός της επαρχιακής διακυβέρνησης 1550-1650*, μτφρ. Στεφ. Παπαγεωργίου, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 2001
- Lwry W., *Η φύση του πρώιμου οθωμανικού κράτους*, μτφρ. Στ. Παπαγεωργίου, Παπαζήσης, Αθήνα 2004.

3. Η θέση των Ελλήνων υπό τους Οθωμανούς Τούρκους

- Βακαλόπουλος Απόστολος, *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τόμ. Β', Θεσσαλονίκη 1976, σ. 11-51.
- Απόστολος Βακαλόπουλος, *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Γ', σ.
- Νεοκλής Σαρρής, *Οσμανική πραγματικότητα, ο. π.*
- Lewis Bernard, *Η Πολιτική Γλώσσα του Ισλάμ*, μτφρ. Στ. Παπαγεωργίου, Παπαζήσης, Αθήνα 2011.
- Schacht Joseph, *An introduction to Islamic law*, Oxford University Press 1964.

4. Εξισλαμισμοί – Παιδομάζωμα

1.Ελληνόγλωσση

- Βακαλόπουλος Απ., «Προβλήματα της ιστορίας του παιδομαζώματος», *Ελληνικά* 13 (1954), 274-293.
- Βρυώνης Σπ., *Η παρακμή του Μεσαιωνικού Ελληνισμού στη Μικρά Ασία και η διαδικασία εξισλαμισμού (11ος-15ος αιώνας)*, Αθήνα 1996 [αγγλική έκδ. Λος Άτζελες 1986].
- Ζεγκίνης Ε., *Ο Μπεκτασισμός στη Δ. Θράκη. Συμβολή στην ιστορία της διαδόσεως του μουσουλμανισμού στον ελλαδικό χώρο*, Θεσσαλονίκη 1988.
- Ηλιού Φ., «Πόθος μαρτυρίου: από τις βεβαιότητες στην αμφισβήτηση του Μ. Γεδεών. Συμβολή στην ιστορία των νεομαρτύρων», *Τα Ιστορικά* τ. 12/τεύχ. 23 (Δεκ. 1995), σ. 267-284.
- Θεοχαρίδης Ι. - Λουλές Δ., «Οι Νεομάρτυρες στην ελληνική ιστορία (1453-1821)», *Δωδώνη* 17 (1988), σ. 135-150, 20 (1991), σ. 57-68.
- Νεομάρτυρες Πελοποννήσου. *Πρακτικά Ιστορικού Συμποσίου στη μνήμη του Νεομάρτυρα Δημητρίου (Τρίπολη 19-21 Σεπτ. 2003)*, έκδ. ΓΑΚ - Αρχαία Νομού Αρκαδίας, Τρίπολη 2008.
- Νικόδημος ο Αγιορείτης, *Νέον Μαρτυρολόγιον*, 3^η έκδοση, Αθήνα 1961.
- Νικολάου Γ., *Εξισλαμισμοί στην Πελοπόννησο από τα μέσα του 17ου αιώνα έως το 1821*, Αθήνα 2006.
- Παπούλια Βασιλική, *Καταγωγή και υφή του παιδομαζώματος στο οθωμανικό κράτος*, εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2010 (α' έκδοση στα γερμανικά Μόναχο 1963).
- Πεπονάκης Μ., *Εξισλαμισμοί και επανεκχριστιανισμοί στην Κρήτη (1645-1898)*, Ρέθυμνο 1997.

- Περαντώνης Ι., *Λεξικόν των Νεομαρτύρων*, τ. 1-3, Αθήνα 1972.
- Τζεδόπουλος Γ., «Το μαρτύριο στα χρόνια της οθωμανικής κυριαρχίας: ο κύκλος και οι ρωγμές», στο *Μνήμη Πηνελόπης Στάθη*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2010, σ. 355-370.
- Τόμπρος Ν., «Συναξάρια και νεομάρτυρες (15ος-19ος αι.): Ποιοτικές και ποσοτικές διαπιστώσεις», *Πρακτικά ΚΗ' Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου (Θεσ/νίκη 25-27. 5. 2007)*, Θεσ/νίκη 2008, σ. 105-131.
- Φωτιάδης Κ., *Οι εξισλαμισμοί της Μικράς Ασίας και οι κρυπτοχριστιανοί του Πόντου*, Θεσ/νίκη 1988.

2. Ξενόγλωσση

- Bennassar B., *Les Chrétiens d'Allah. L'Histoire extraordinaire des renégats (XVIe-XVIIe s.)*, Παρίσι 1989.
- Gerves M.-Bikhazi R. (επιμ.), *Conversion and continuity: indigenous Christian communities in Islamic lands, eight to eighteenth centuries*, Τορόντο 1990.
- Levtzion N., *Conversion to Islam*, Νέα Υόρκη 1982.
- Popovic Al., «L'islamisation dans les Balkans, mythes et réalités», περ. *Mésogeios* 2 (1998), σ. 7-15.
- Rambo L., «Conversion», *The Encyclopedia of Religion*, τ. 4, (Νέα Υόρκη - Λονδίνο 1987), σ. 73-79.
- , «The Psychology of Conversion», στο Malony H. N. and Southard S. (επιμ.), *Handbook of Religious Conversion*, Μπέρμπαχαμ-Αλαμπάμα 1992, σ. 159-177. (στο Γραφείο μου)
- Conversion and Continuity, Indigenous christian communities in islamic lands eighth to eighteenth centuries*, ed. by M. Gervers and R. J. Bikhazi, Pontifical Institute of Medieval Studies, Τορόντο 1990.
- Zeljzkova A., «Social aspects of the process of islamisation in the balkan possessions of the Ottoman Empire», *Etudes Balkaniques* 21/3 (Σόφια 1985), σ. 107-122.

5. Ο θεσμός των κοινοτήτων

- Ασδραχάς Σπ., «Φορολογικές και περιοριστικές λειτουργίες των κοινοτήτων στην τουρκοκρατία», *Τα Ιστορικά*, τεύχ. 5 (1986), σ. 229-258.
- Βακαλόπουλος Απ., «Κοινότητες», *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Β', Θεσ/νίκη 1976, σ. 325-364.
- Ζαχαρόπουλος Νικ., «Κοινότητα και Εκκλησία. Η δυναμική παρουσία της κοινότητας στον εκκλησιαστικό χώρο κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας», Αναφορά εις μνήμην μητροπολίτου Σάρδεων Μαζίμου, τ. 2, Γενεύη 1989, σ. 199-214.
- Η διαχρονική πορεία του κοινοτισμού στη Μακεδονία, Πρακτικά Συμποσίου*, Θεσσαλονίκη 1991.
- Κοντογιώργης Γιώργος, *Κοινωνική δυναμική και πολιτική αυτοδιοίκηση. Οι ελληνικές κοινότητες της τουρκοκρατίας*, Αθήνα 1982.
- Κούκου Ελένη, *Οι κοινοτικοί θεσμοί στις Κυκλάδες κατά την τουρκοκρατία*, Αθήνα 1980.
- Λιάτα Ευτυχία, «Κοινότητες: ένας θεσμός με πολλές όψεις», στο Β. Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, 1770-2000*, τ. 2, Αθήνα 2003, σ. 309-324.
- Λιάτα Ευτυχία, «Οι ελληνικές κοινότητες (17ος-19ος αι.): Από την ιστορία των θεσμών στην ιστορία των τοπικών κοινωνιών και οικονομιών», *Πρακτικά Δ' Διεθνούς Συνεδρίου, Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, 1833-2002*, τ. Β', Αθήνα 2004, σ. 533-550.
- Μοσχοβάκης Ν., *Το εν Ελλάδι δημόσιον δίκαιον επί τουρκοκρατίας*, Αθήνα 1882.
- Πανατζόπουλος Ν., «Ο Ελληνικός κοινοτισμός και η νεοελληνική κοινοτική παράδοση», *Όψεις Νεοελληνικού βίου*, Θεσσαλονίκη 1985, *Επιστημονική Επετηρίδα της Σχολής Νομικών και Οικονομικών Επιστημών, Αντιχάρισμα στον Νικόλαο Πανατζόπουλο*, τ.19/τεύχ. Δ' (1986), σ. 579-614
- Σιάτρας Δ., *Ο κοινοτικός πολιτισμός της τουρκοκρατούμενης νησιωτικής Ελλάδας*, Αθήνα 2007.
- Zakynthinos D., «La commune grecque. Les conditions historiques d'une décentralisation administrative», *L'Hellénisme contemporain* 2 (1948), σ. 295-310, 414-428.

6. Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως – Ο ρόλος της Εκκλησίας και των μονών

- Γεδεών, *Επίσημα γράμματα τουρκικά, αναφερόμενα εις τα εκκλησιαστική ημών δίκαια*, Κων/πολη 1910.
- Ζαχαριάδου Ελισάβετ, *Δέκα τουρκικά έγγραφα για τη Μεγάλη Εκκλησία (1483-1567)*, Αθήνα 1996.
- Miklosich F. - Muller J., *Acta et diplomatica graeca medii aevi sacra et profana*, τ. 1-5, Βιέννη 1860-1887.
- Αποστολόπουλος, «Εκκλησία στην Τουρκοκρατία», *Ιστορία των Ελλήνων*, εκδ. Δομή, τ. 8, σ. 170-193.
- Kaborda J., *Le système fiscal de l'Eglise orthodoxe dans l'Empire Ottoman (d'après les documents turcs)*, Μπρνό 1969.
- Κολοβός Ηλ. (επιμ.), *Μοναστήρια, οικονομία και πολιτική*, Παν/μιακές εκδ. Κρήτης, Ηράκλειο 2011.
- Κονόρτας Π., *Οθωμανικές θεωρήσεις για το Οικουμενικό Πατριαρχείο, 17ος-αρχές 20ου αιώνα*, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1998.
- Ράνσιμαν Στήβεν, *Η μεγάλη Εκκλησία εν αιχμαλωσία*, μτφρ. Ν. Παπαρρόδου, τ. Α'-Β'. Αθήνα 2000.
- Πατρινέλης, Χρ. - Τσιπαρνλής Ζαχ. - Αναστασίου Ιω. - Αρνάκης Γ. «Εκκλησία και Ορθοδοξία», *ΙΕΕ*, τ. Γ' (1974), σ. 92-150
- Πιτσάκης Κ., «Εκκλησία και δίκαιο», στο *Ιστορία των Ελλήνων*, εκδ. Δομή, τ. 8, Αθήνα., σ. 195-215.
- Στεφανίδης Βασ., *Εκκλησιαστική Ιστορία απ' αρχής μέχρι σήμερα*, Αθήνα 1948.

7. Η παιδεία

- Αγγέλου Α., *Το κρυφό σχολειό. Χρονικό ενός μύθου*, εκδ. Εστία, Αθήνα 1977.
- Αθηναγόρας, (μητρ. Παραμυθίας και Πάργης), «Η σχολή των Φιλανθρωπινών εν Ιωαννίνους», *Ηπειρωτικά Χρονικά*, 4 (1929), σ. 55-78.
- Βακαλόπουλος Απ. - Ζώρας Γ. - Αγγέλου Α. - Πατρινέλης Χρ. «Πνευματικός βίος και παιδεία», *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Γ', (Αθήνα 1974), σ. 356-381.
- Βασιλείου Ι., *Ευγένιος Γιαννούλης ο Αιτωλός και οι σπουδαιότεροι μαθητές των Αγράφων*, Αθήνα 1957.
- Διαμαντής Απ., «Η έννοια του Κρυφού Σχολείου στην περίοδο της Τουρκοκρατίας», *Νέος Ερμής ο Λόγιος* τεύχ. 4ο (Ιαν. – Απρ. 2012), σ. 133-156.
- Ζιώγας Π., *Προβλήματα παιδείας του ελληνισμού κατά τον πρώτο αιώνα της Τουρκοκρατίας*, Θεσ/νίκη 1982.
- Καρανάσιος Χ., «Η εκπαίδευση [1453-1821]», *Ιστορία των Ελλήνων*, τ. 10, Αθήνα χ.χ, σ. 358-403.
- Κεκαυμένος Γ., *Το Κρυφό Σχολειό. Το χρονικό μιας ιστορίας*, Αθήνα 2012.
- Νημάς Θ., *Η εκπαίδευση στη Δυτική Θεσσαλία κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας*, Θεσ/νίκη 1995.
- Πατρινέλης Χρ., «Το "Κρυφό Σχολειό" και πάλι, *Ο Ερασιστής* 25 (2005), σ. 321-336..
- Χατζόπουλος Κ., *Ελληνικά σχολεία στην περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας (1453-1821)*, Θεσ/νίκη 1991 (η καλύτερη μελέτη γι' αυτό το θέμα).
- Χρονόπουλος Ν., *Η αλήθεια για το Κρυφό Σχολειό*, Αθήνα 2002 (αντικρούει τις θέσεις του Αγγέλου).

8. Οικονομία: Αγροτική οικονομία - Εμπόριο

Αγροτική οικονομία

- Ασδραχάς Σπ., *Μηχανισμοί της αγροτικής οικονομίας στην τουρκοκρατία (ιε'-ιστ' αιώνας)*, Αθήνα 1978.
- Ασδραχάς Σπ. κ. άλ., *Ελληνική οικονομική ιστορία, ιε'-ιθ' αι, τ. Α'*, Αθήνα 2003, οι σελ. 168-189, 240-269, 289-356 (πολύ βασικό βιβλίο γι' αυτά τα ζητήματα).
- Inalcik Halil - Quataert Donald, *Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας*, τόμ. Α' 1300-1600, εκδ. Αλεξάνδρεια 2008, αγγλική έκδ. Καίμπριτζ 1994 (κεφ. Γ': Κράτος, γη και χωρικοί).
- Μουταφτσιέβα Βέρα, *Αγροτικές σχέσεις στην Οθωμανική Αυτοκρατορία (15ος-16ος αι.)*, ό. π..

-Προγουλάκης Γ., «Αγροτική οικονομία», στο *Ιστορία των Ελλήνων*, τ. 8, Αθήνα χ.χ, σ. 556-589.

Εμπόριο

-Ασδραχάς Σπ. κ. άλ., *Ελληνική οικονομική ιστορία, ό. π., τ. Α'*, οι σελ. 219-247, 424-513 (πολύ βασικό).

-Braudel F., *Η Μεσόγειος την εποχή του Φιλίππου Β'* (βλ. γενική βιβλιογραφία).

-Braudel F., *Υλικός πολιτισμός, καπιταλισμός και οικονομία. XV-XVIII αιώνες από τον Φ. Δρακονταειδή και την Αικατερίνη Ασδραχά*, έκδ. ΜΙΑΤΕ, Αθήνα 1998]. (κλασικό πλέον βιβλίο). 330. 9 BRA

-Faroqhi Suraiya, *Η Οθωμανική Αυτοκρατορία και ο κόσμος γύρω της*, μτφρ. Γ. Καραχρήστος -Εισαγωγή Ελένη Γκαρά, Αθήνα 2009 (α' αγγλική έκδ. 2005) (το κεφ. Έμποροι και ξένοι, σ. 235-267)..

-Inalcik H. - Quataert D., *Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, ό. π., τ. Α'* (το κεφ. Εμπόριο, σ. 199-422).

-Καρανάτσης Κ., «Οι ετήσιες περιοδικές αγορές στην Ήπειρο (17ος-18ος αι.), Συμβολή στη μελέτη της εμποροπανηγύρης», *Τα Ιστορικά*, τόμ 11/τεύχ. 21 (Δεκ. 1994), σ. 311-338..

-Stoianovich T., «Ο κατακτητής ορθόδοξος Βαλκάνιος έμπορος», στο Σπ. Ασδραχάς (επιμ), *Η οικονομική δομή, ό. π., σ. 287-345, 482-490.*

9. Μετακινήσεις πληθυσμών - Πειρατεία

-Αντωνιάδη - Μπιμπίκου Ελένη, «Ερημωμένα χωριά στην Ελλάδα· ένας προσωρινός απολογισμός», Σπ. Ασδραχάς (επιμ.), *Η οικονομική δομή των Βαλκανικών χωρών (15ος-19ος αι., Αθήνα 1979, σ. 191-259.*

-Βαγιακάκος Δ., *Οι Μανιάται της Κορσικής*, τ. 1-2, Αθήνα 1970-1983.

-Βακαλόπουλος Απ., «Οι Δυτικομακεδόνες απόδημοι επί Τουρκοκρατίας», *Παγκαρπία Μακεδονικής Γης*, Θεσσαλονίκη 1986, σ. 403-448.

-Barkan L., «Les déportations comme méthode de peuplement et de colonisation dans l'Empire Ottoman», *Revue de la Faculté des Sciences Economiques de l'Université d'Istanbul* 11 (1949-50), σ. 67-131.

-Hasluch F. W., «Depopulation in the Aegean Islands and the Turkish conquest», *Annual of the British School of Athens*, XVII (1910-1911), σ. 151-177.

-Κόμης Κ., *Πληθυσμός και οικισμοί της Μάνης, 15ος-19ος αιώνας*, Ιωάννινα 1995.

--, *Ιστοριοδημογραφικά. Μελέτες ιστορίας και ιστορικής δημογραφίας του ελληνικού χώρου*, Αθήνα 1999.

-Κωστής Κ., *Στον καιρό της πανώλης. Εικόνες από τις κοινωνίες της ελληνικής χερσονήσου, 14ος - 19ος αιώνας*, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 1995.

-Παναγιωτόπουλος Βασ., «Προβλήματα δημογραφίας και γεωγραφίας του ελληνικού χώρου», *Τετράδια Εργασίας*, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών / Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (1984), σ. 3-30.

-Παναγιωτόπουλος Β, «Η "αποχώρηση" πληθυσμών από την πεδιάδα στο βουνό στα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Ένας εξηγηματικός μύθος σύνθετων δημογραφικών φαινομένων», *Ο Αγροτικός Κόσμος στον Μεσογειακό χώρο, Πρακτικά Συνεδρίου Ελληνογαλλικού Επιστημονικού και Τεχνικού Συνδέσμου (Αθήνα 4-7 Δεκ. 1984)*, Αθήνα 1988, σ. 203-205.

-Παπαδόπουλος Θ., «Μανιάτες έποικοι στην Ιταλία το 17ο αι.», *Λακωνικά Σπουδαί* 4 (1979), σ. 396-474.

-Vacalopoulos Ap., «La retraite des populations grecques vers dew régions éloiagnées et montagneuses pendant la domination turque», *Balkan Studies* (1963), σ. 265-276.

-Χασιώτης Ιω., «Ελληνικοί εποικισμοί στο Βασίλειο της Νεάπολης κατά το δέκατο έβδομο αιώνα», *Ελληνικά* 22 (1969), σ. 116-162.

10. Επαναστατικά κινήματα

- Παπαδόπουλος Στέφανος, *Απελευθερωτικοί αγώνες των Ελλήνων επί Τουρκοκρατίας*, τεύχος Α' (1453-1669), Θεσσαλονίκη 1976. (όπου σχετική βιβλιογραφία)
- Σάθας Κων/νος, *Τουρκοκρατούμενη Ελλάδα. Ιστορικών δοκίμιον περί των προς αποτίναξιν του οθωμανικού ζυγού επαναστάσεων του ελληνικού έθνους (1453-1821)*, Αθήνα 1869, ανατ. 1962 και μεταγλώττιση στη δημοτική, *Η ιστορία της τουρκοκρατούμενης Ελλάδας*, σε 4 τόμους, εκδ. Λιβάνη, Αθήνα 1995.
- Χασιώτης Ιωάννης, *Οι Έλληνες τις παραμονές της ναυμαχίας της Ναυπάκτου*, Θεσσαλονίκη 1870.
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Γ', Αθήνα 1974, σελ. 246-333, 324-334.
- Μανούσκακας Μανούσος, *Εκκλήσεις Ελλήνων λογίων, ό. π.*
- Βακαλόπουλος Απόστολος, *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Α' - Γ', Θεσσαλονίκη 1968-1974.

11-12. Βενετοκρατούμενος Ελληνισμός

- Αρβανιτάκης Δ., *Κοινωνικές αντιθέσεις στην πόλη της Ζακύνθου. Το Ρεμπελιό των ποπολάρων (1628)*, Αθήνα 2001.
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Γ', Θεσσαλονίκη 1968, σ. 472-546.
- Καραπιδάκης Ν., «Η βενετοκρατία», *Ιστορία των Ελλήνων*, τ. 8, [Αθήνα 2007], σ. 56-97.
- Λαμπρινός Κ., «Κοινωνική συγκρότηση στην ύπαιθρο», *Βενετοκρατούμενη Ελλάδα.*, τ. 1, σ. 131-153.
- Μοσχονάς Ν., Παπαδόπουλος Θ., Πλουμίδης Γ., Αλεξίου Στ. Μαλτέζου Χρύσα, «Λατινοκρατούμενες ελληνικές χώρες». *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Γ', Αθήνα 1974, σ. 188-229.
- Πανοπούλου Αγγελική, «Βενετία και ελληνική πραγματικότητα: Διοικητική, εκκλησιαστική, οικονομική οργάνωση», στο *Veneriae quasi alterum Byzantium, ό. π.*, σ. 277-370.
- Παπαδάκη Ασπασία, «Τοπικοί αξιωματούχοι και υπάλληλοι», *Βενετοκρατούμενη Ελλάδα*, σ. 83-102.
- Παπαδία – Λάλα Αναστασία, «Οι Έλληνες και η βενετική πραγματικότητα: Ιδεολογική και κοινωνική συγκρότηση», στο *Veneriae quasi alterum Byzantium, ό. π.*, σ. 173-276.
- Παπαδία – Λάλα Αν., *Ο θεσμός τω αστικών κοινοτήτων στον ελληνικό χώρο κατά την περίοδο της βενετοκρατίας (13^{ος}-18^{ος} αι.)*, Βενετία 2004.
- Παπαδόπουλος Τζοάνες, *Στον καιρό της σχόλης. Αναμνήσεις από την Κρήτη του 17^{ου} αι.*, Ηράκλειο 2013.
- Τσιγκάκης Κ., «Ο ελληνικός χώρος στη διάρκεια της βενετοκρατίας», *Βενετοκρατούμενη Ελλάδα*, τ. 1, σ. 21-67.
- Αποστολόπουλος Δημ., «Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως και βενετοκρατούμενος ελληνισμός», *Βενετοκρατούμενη Ελλάδα, ό. π.*, τ. 1, σ. 327-335.
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, Θεσσαλονίκη 1968, σ. 171-209, 382-471.
- Γάσπαρης Χ., «Εμπόριο και φορολόγηση των προϊόντων», *Βενετοκρατούμενη Ελλάδα*, τ. 1, σ. 253-274.
- Καραπιδάκης Ν., «Οικονομία και εμπόριο (εισαγωγή)», *Βενετοκρατούμενη Ελλάδα*, τ. 1, σ. 227-250.
- Καρύδης Σπ., «Οργάνωση της Ορθόδοξης Εκκλησίας», *Βενετοκρατούμενη Ελλάδα, ό. π.*, τ. 1, σ. 295.324.
- Μοσχονάς Ν., Παπαδόπουλος Θ., Πλουμίδης Γ., Αλεξίου Στ. Μαλτέζου Χρύσα, «Λατινοκρατούμενες ελληνικές χώρες», *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Γ', Αθήνα 1974, σ. 188-229.
- Παπαδάκη Ειρήνη, «Παιδεία [στις βενετοκρατούμενες περιοχές]», *Βενετοκρατούμενη Ελλάδα*, σ. 637-47.
- Παπαδία – Λάλα Αναστασία, «Οι Έλληνες και η βενετική πραγματικότητα: Ιδεολογική και κοινωνική συγκρότηση», στο *Veneriae quasi alterum Byzantium, ό. π.*, σ. 173-276.
- Πανοπούλου Αγγελική, «Βενετία και ελληνική πραγματικότητα: Διοικητική, εκκλησιαστική, οικονομική οργάνωση», στο *Veneriae quasi alterum Byzantium, ό. π.*, σ. 277-370.
- Πανοπούλου Αγγελική, «Επαγγέλματα, συντεχνίες και θρησκευτικές αδελφότητες», *Βενετοκρατούμενη Ελλάδα, ό. π.*, τ. 1, σ. 135-183.
- Φώσκολος Μάρκος, «Η οργάνωση της καθολικής Εκκλησίας», *Βενετοκρατούμενη Ελλάδα*, τ. 1, σ. 337-52.

Γ. Ειδική βιβλιογραφία για κάθε εργασία

1. Θρύλοι και χρησιμοί πριν και μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης

- Η Άλωση της Πόλης* (επιστημονική επιμέλεια Ευάγγελος Χρυσός), Αθήνα 1994. * από το Γραφείο μου.
- Καρνώτογλου Αλέξανδρος, *Ισλάμ και χριστιανική χρησιμολογία. Από τον μύθο στην πραγματικότητα*, εκδ. Αρμός, Αθήνα 2000.
- Ημελλος Στέφανος, *Θρυλούμενα για την Άλωση και την εθνική αποκατάσταση*, Αθήνα 1991. 998. 094 95 HME
- Η βυζαντινή παράδοση μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης*, εκδ. ΜΙΕΤ, Αθήνα 1994. 949. 502 BYZ
- Ιωαννίδου Μαρία, *Η Άλωση της Κωνσταντινούπολης*, Αθήνα 2000. 949. 504 ΙΩΑ
- Ρωμαίος Κων., *Παραδόσεις του ελληνικού λαού*, Αθήνα 1978. 390. 094 93 ΡΩΜ

2. Εκκλήσεις προς ηγεμόνες της Δύσης για την απελευθέρωση της Ελλάδας.

- Μανούσακας Μανούσος, *Εκκλήσεις Ελλήνων λογίων προς τους ηγεμόνες της Ευρώπης για την απελευθέρωση της Ελλάδος*, εκδ. Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1985.
- Πατρινέλης Χρ., *Συμβιβασμοί και προσδοκίες. Οι ηγετικές ομάδες του Ελληνισμού της Τουρκοκρατίας απέναντι στο εθνικό πρόβλημα*, έκδ. ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 1988.
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Ι', Αθήνα 1974 (σελ. 252-257). 949. 5 ΙΣΤ
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Α', Θεσ/νίκη 1974 (σ. 408-420). 949. 505 ΒΑΚ

3. Η απήχηση της Άλωσης στη δημοτική μας ποίηση.

- Πολίτης Νικόλαος, *Εκλογαί από τα τραγούδια του ελληνικού λαού*, εν Αθήναις 1978. 889. 108 ΕΚΛ
- Fauriel Claude, *Δημοτικά τραγούδια της Ελλάδας*, (επιμ. Αλ. Πολίτης), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, τ. 1-2, Ηράκλειο 1999-2000. 889. 198 FAU
- Passow Arnold, *Τραγούδια ρωμαίικα*, Λειψία 1860. 889. 108 PAS
- Πολίτης Αλέξης, *Το δημοτικό τραγούδι*, Ηράκλειο 2000. 889. 109 ΠΟΛ
- Δημοτικά τραγούδια*, *Ανθολογία*, εκδ. Καστανιώτης, Αθήνα 1987. 889. 198 ΔΗΜ
- Ελληνικά δημοτικά τραγούδια*, εκδ. Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1969. 781. 628 9 ΕΛΛ
- Η Άλωση της Πόλης* (επιστημονική επιμέλεια Ευάγγελος Χρυσός), Αθήνα 1994. *στο Γραφείο μου.
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Α', Θεσ/νίκη 1974 (σ. 323-336). 949. 505 ΒΑΚ
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Ι', Αθήνα 1974 (σελ. 96-102 & 408-409, 438). 949. 5 ΙΣΤ

4. Η κατάκτηση της Θεσσαλονίκης από τους Οθωμανούς Τούρκους (1430) και η οθωμανική κυριαρχία στην πόλη ως τα τέλη του 17^{ου} αιώνα.

- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία της Θεσσαλονίκης 316 π. Χ. – 1983*, Θεσσαλονίκη 1947. 949. 505 ΒΑΚ
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία της Μακεδονίας, 1354 -1833*, εκδ. Βάνιας, Θεσ/κη 1988. 949. 56 ΒΑΚ
- Σακελλαρίου Μιχαήλ (επιμ.), *Μακεδονία: 4000 χρόνια ιστορίας και πολιτισμού*. Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1994. 958. 1 ΜΑΚ
- Mazaower Marc, *Θεσσαλονίκη. Η πόλη των φαντασμάτων, 1430-1950*, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2000, 949. 565 ΜΑΖ
- Δημητριάδης Βασίλης, *Τοπογραφία της Θεσσαλονίκης κατά την εποχή της Τουρκοκρατίας, 1430-1912*, Θεσσαλονίκη 1983. 949.565 ΔΗΜ

5. Η κατάκτηση των Ιωαννίνων από τους Οθωμανούς Τούρκους (1430) και η οθωμανική κυριαρχία στην πόλη ως τα τέλη του 17^{ου} αιώνα.

- Βακαλόπουλος Κων., *Ιστορία του βόρειου Ελληνισμού. Ήπειρος*, Θεσσαλονίκη 1991. 949. 5 ΒΑΚ
- Σακελλαρίου Μιχαήλ (επιμ.), *Ήπειρος: 4000 χρόνια ιστορίας και πολιτισμού*, Εκδοτική Αθηνών,
- Κορδώσης Μιχαήλ, *Τα Βυζαντινά Γιάννενα: κάστρο (πόλη) – ξώκαστρο – κοινωνία – διοίκηση – οικονομία*, Αθήνα 2003. 949. 33 ΚΟΡ
- Nicolle David, *Η Αλωση της Κωνσταντινούπολης: η κατάκτηση του Βυζαντίου από τους Οθωμανούς*, Αθήνα 2008. 949. 610 14 ΝΙC
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Θ', Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1980 (σελ. 202-203). 949. 5 ΙΣΤ

6. Η θέση των χριστιανών στην Οθωμανική Αυτοκρατορία.

- Βακαλόπουλος Απόστολος, *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τόμ. Β', Θεσσαλονίκη 1976, σ. 11-51.
- Απόστολος Βακαλόπουλος, *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Γ', σ.
- Νεοκλής Σαρρής, *Οσμανική πραγματικότητα, ο. π.*
- Κοτσαγεώργης Φωκίων – Παπασταματίου Δημήτρης, *Ιστορία του νέου ελληνισμού κατά τη διάρκεια της οθωμανικής πολιτικής κυριαρχίας*, Αθήνα 2015, ηλεκτρονικό πανεπιστημιακό σύγγραμμα στον ιστότοπο www.kallipos.gr

7 Εξισλαμισμοί στη Μικρά Ασία

- Βρυώνης Σπύρος, *Η παρακμή του Μεσαιωνικού Ελληνισμού στη Μικρά Ασία και η διαδικασία εξισλαμισμού (11^{ος} – 15^{ος} αιώνας)*, Εκδόσεις Μ.Ι.Ε.Τ, Αθήνα 1996. 949. 503 ΒΡΥ
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Θ', Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1980 (σελ. 316-325). 949. 5 ΙΣΤ
- Sugar Peter, *Η νοτιοανατολική Ευρώπη κάτω από την οθωμανική κυριαρχία 1354-1804*, τ. Α', μτφρ. Παυλίνα Χρ. Μπαλουξή, εκδόσεις Σμίλη, Αθήνα 1994. (οι σελ. 109-119) 949. 6 SUG
- Φωτιάδης Κώστας, *Οι εξισλαμισμοί της Μικράς Ασίας και οι κρυπτοχριστιανοί του Πόντου*, Θεσ/νίκη 1988. 281. 956 1 ΦΩΤ

8. Εξισλαμισμοί στη Θράκη

- Βογιατζίδης Γιώργος, *Η πρόωμη οθωμανοκρατία στη Θράκη: άμεσες δημογραφικές συνέπειες*, Θεσ/κη 1998. 949. 37 ΒΟΓ
- Ζεγκίνης Ευστράτιος, *Ο μπεκτασισμός στη Δ. Θράκη. Συμβολή στην ιστορία της διάδοσης του μουσουλμανισμού στον ελλαδικό χώρο*, Θεσ/κη 2001. 297. 48 ΖΕΓ
- Βακαλόπουλος Κων., *Ιστορία του βόρειου Ελληνισμού, Θράκη*, Θεσσαλονίκη 1992. 949.5 ΒΑΚ
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Β', Θεσ/κη 1974, σ. 51-60 (γενικά για εξισλαμισμούς) 949. 505 ΒΑΚ
- Ροδάκης Περ., *Οι Θράκες μουσουλμάνοι: η τουρκική κατάκτηση της Θράκης*, Αθήνα 1991. 949 57 ΡΟΔ

9. Εξισλαμισμοί στη Δυτική Μακεδονία

- Sugar Peter, *Η νοτιοανατολική Ευρώπη κάτω από την οθωμανική κυριαρχία 1354-1804*, τ.Α, μτφρ. Παυλίνα Χρ. Μπαλουξή, εκδόσεις Σμίλη, Αθήνα 1994. (γενικά οι σελ. 109-119) 949. 6 SUG
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία της Μακεδονίας, 1354 -1833*, εκδ, Βάνιας, Θεσ/κη 1988. 949. 56 ΒΑΚ
- Σακελλαρίου Μ. (επιμ.), *Μακεδονία: 4000 χρόνια ιστορίας και πολιτισμού*, Αθήνα 1982. 949. 56 ΜΑΚ
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Δ', Θεσ/κη 1974, σ. 89-92 949. 505 ΒΑΚ

10. Οι νεομάρτυρες

- Ηλιού Φ., «Πόθος μαρτυρίου: από τις βεβαιότητες στην αμφισβήτηση του Μ. Γεδεών. Συμβολή στην ιστορία των νεομαρτύρων», *Τα Ιστορικά* τ. 12/τεύχ. 23 (Δεκ. 1995), σ. 267-284. *στον 4^ο όροφο.
- Θεοχαρίδης Ι. - Λουλές Δ., «Οι Νεομάρτυρες στην ελληνική ιστορία (1453-1821)», *Δωδώνη* 17 (1988), σ. 135-150, 20 (1991), σ. 57-68. *στον 4^ο όροφο.
- Περαντώνης Ι., *Λεξικόν των Νεομαρτύρων*, τ. 1-3, Αθήνα 1972. 235. 2 ΠΕΡ
- Τζεδόπουλος Γ., «Το μαρτύριο στα χρόνια της οθωμανικής κυριαρχίας: ο κύκλος και οι ρωγμές», στο *Μνήμη Πηνελόπης Στάθη*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2010, σ. 355-370. 956. 015 ΜΝΗ
- Τόμπρος Ν., «Συναξάρια και νεομάρτυρες (15ος-19ος αι.): Ποιοτικές και ποσοτικές διαπιστώσεις», *Πρακτικά ΚΗ' Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου (Θεσ/νίκη 25-27. 5. 2007)*, Θεσ/νίκη 2008, σ. 105-131. *από το Γραφείο μου.
- Βαρβούνης Μιχάλης, *Λαογραφικά των νεομαρτύρων*, Αθήνα 1998. 270. 092 ΒΑΡ

11. Το φαινόμενο του κρυπτοχριστιανισμού.

- Κύρρης Κώστας, *Τουρκία και Βαλκάνια*, εκδ. Εστία, Αθήνα 1986. 956. 1 ΚΥΡ
- Πεπονάκης Μανόλης, *Εξισλαμισμοί και επανεκχριστιανισμοί στην Κρήτη (1645-1898)*, Ρέθυμνο 1997. 438. 497 ΠΕΠ
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Α', 2η έκδ., Θεσ/νίκη 1974 (σ. 122-126). 949. 505 ΒΑΚ
- Νικολαΐδου Ελευθερία, *Οι Κρυπτοχριστιανοί της Σπαθίας (αρχές 18^{ου} αι. – 1912)*, Ιωάννινα 1979. 218. 949 65 ΝΙΚ
- Φωτιάδης Κώστας, *Οι εξισλαμισμοί της Μικράς Ασίας και οι κρυπτοχριστιανοί του Πόντου*, Θεσ/νίκη 1988. 281. 956 1 ΦΩΤ
- Μηλιώρης Ν., *Οι Κρυπτοχριστιανοί*, Αθήνα 1962. 281. 956 1 ΜΗΛ
- Πελαγίδης Ευστάθιος, *Το κρυπτοχριστιανικό ζήτημα στον Πόντο*, Θεσ/νίκη 1996. 281. 956 1 ΠΕΛ
- Πρίντζηπας Γεώργιος, *Οι κρυπτοχριστιανοί* *απ' τη βιβλιοθήκη μου.

12. Το παιδομαζώμα

- Βακαλόπουλος Απόστολος, «Προβλήματα της ιστορίας του παιδομαζώματος», *Ελληνικά* 13 (1954), σ. 274-293. *Περιοδικά, στον 4^ο όροφο.
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Ι', *Ο Ελληνισμός υπό ξένη κυριαρχία (1453-1669) Τουρκοκρατία – Λατινοκρατία*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1975, σ. 58-65 949. 5 ΙΣΤ
- Γούναρης Αναστάσιος, *Ιστορία του παιδομαζώματος κατά την Τουρκοκρατία*, Σύλλογος Προς Διάδοσιν Ωφέλιμων Βιβλίων, Αθήνα 2010.
- Ζεγκίνης Ευστράτιος, *Γενίτσαροι και Μπεχτασισμός: Γενεσιουργοί παράγοντες του βαλκανικού Ισλάμ*, Εκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2002.
- Παπούλια Βασιλική, *Καταγωγή και υφή του παιδομαζώματος στο Οθωμανικό κράτος*, Εκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2010. 956. 101 5 ΠΑΠ
- Sugar Peter, *Η νοτιοανατολική Ευρώπη κάτω από την οθωμανική κυριαρχία 1354-1804*, τ.Α, μτφρ. Παυλίνα Χρ. Μπαλουξή, εκδόσεις Σμίλη, Αθήνα 1994. (οι σελ. 119-131) 949. 6 SUG

13. Τα Ζαγοροχώρια στα χρόνια της οθωμανικής κυριαρχίας.

- Βακαλόπουλος Κων., *Ιστορία του βόρειου Ελληνισμού, Θράκη*, Θεσσαλονίκη 1992. 949.5 ΒΑΚ
- Αραβαντινός Παναγ. *Χρονογραφία της Ηπείρου*, τ. Α' - Β', Αθήνα 1856. 949. 53 ΑΡΑ
- Νικολαΐδης Γιάννης, *Ζαγοροχώρια*, Αθήνα 1992. 949. 530 222 ΝΙΚ
- Παπαγεωργίου Γιώργος, *Οικονομικοί και κοινωνικοί μηχανισμοί στον ορεινό χώρο, Ζαγόρι (μέσα 18^{ου} – αρχές 20^{ου} αι.)*, Ιωάννινα 1995. 338. 184 953 ΠΑΠ
- Βακαλιάς Θανάσης, *Τα Άνω Ραβένια και τα δυτικότερα Ζαγοροχώρια: ιστορία, πολιτισμός, θεσμοί, λαογραφία*, Αθήνα 2003. 949. 53 ΒΑΚ
- Σακελλαρίου Μιχαήλ (επιμ.), *Ήπειρος: 4000 χρόνια ιστορίας και πολιτισμού*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1997. 949. 53 ΗΠΕ

14. Το Μέτσοβο στα χρόνια της οθωμανικής κυριαρχίας.

- Σακελλαρίου Μιχαήλ (επιμ.), *Ήπειρος: 4000 χρόνια ιστορίας και πολιτισμού*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1997. 949. 53 ΗΠΕ
- Βακαλόπουλος Κων., *Ιστορία του βόρειου Ελληνισμού, Θράκη*, Θεσσαλονίκη 1992. 949.5 ΒΑΚ
- Αραβαντινός Παναγ. *Χρονογραφία της Ηπείρου*, τ. Α' - Β', Αθήνα 1856. 949. 53 ΑΡΑ
- Ρόκου Βασιλική, *Ορεινές κοινωνίες κατά την περίοδο της Οθωμανικής κυριαρχίας στα Βαλκάνια. Το Μέτσοβο της κτηνοτροφίας από τον 17^ο ως τον 20^ό αιώνα*, Αθήνα 2007. 949. 53 ΡΟΚ
- Μπαλάφας Κώστας, *Μέτσοβο*, Αθήνα 2005. 949. 930 222 ΜΠΑ
- Δοσούλας Θεοφάνης, *Αγροτικές κοινωνίες του ορεινού χώρου κατά την οθωμανική περίοδο: γεωργικός κόσμος της χώρας Μετζόβου (16^{ος} – 19^{ος} αι.)*, διδ. διατριβή, Ιωάννινα 2000.

15. Ο ρόλος της Εκκλησίας στους πρώτους αιώνες της Τουρκοκρατίας.

- Ράνσιμαν Στήβεν, *Η Μεγάλη Εκκλησία εν αιχμαλωσία*, Αθήνα 2000. 281. 1 RUN
- Κονόρτας Παρασκευάς, *Οθωμανικές θεωρήσεις για το Οικουμενικό Πατριαρχείο, 17^{ος} – αρχές 20^{ού} αιώνα*, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1998. 281. 549 618 ΚΟΝ
- π. Γεώργιος Μεταλληνός, *Τουρκοκρατία. Οι Έλληνες στην Οθωμανική Αυτοκρατορία*, Αθήνα 1993. 948. 505 ΜΕΤ
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Γ', Αθήνα 1974 (σελ. 146-150). 949. 5 ΙΣΤ
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Β', Θεσ/κη 1974, σ. 202-208 949. 505 ΒΑΚ
- Σαμπανόπουλος Βασ., *Εκκλησία και επαναστατικά κινήματα στην Κρήτη*, Θεσ/νικη 1973. 949. 562 ΣΑΜ
- Ζαχαριάδου Ελισσάβετ, *Δέκα τουρκικά έγγραφα για τη Μεγάλη Εκκλησία (1483-1567)*, ΕΙΕ, Αθήνα 1996. 281. 949 618 ΖΑΧ

16. Ο ρόλος των μονών κατά την περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας (γειακά ή κατά περιοχές).

- Ράνσιμαν Στήβεν, *Η Μεγάλη Εκκλησία εν αιχμαλωσία*, Αθήνα 2000. 281. 1 RUN
- Κολοβός Ηλλίας (επιμ.), *Μοναστήρια, οικονομία και πολιτική*, Παν/μιακές εκδ. Κρήτης, Ηράκλειο 2011. 271. 094 ΜΟΝ
- Λεκκός Ευάγγελος, *Τα μοναστήρια του Ελληνισμού*, τ. 1-2, Πειραιάς 2003. ΟΥΡ 225 ΛΕΚ
- Πατρινέλης, Χρ.- Τσιπαρνήλης Ζαχ.- Αναστασίου Ιω.- Αρνάκης Γ. «Εκκλησία και Ορθοδοξία», *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Γ' (1974), σ. 142-146. 949. 5 ΙΣΤ
- Μετέωρα, Διαχρονική παρουσία*, 1980. 255. 819 ΜΕΤ
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Β', Θεσ/κη 1974, σ. 208-234. 949. 505 ΒΑΚ

17. Τα σχολεία των Ιωαννίνων τον 17^ο αιώνα.

- Σακελλαρίου Μιχαήλ (επιμ.), *Ήπειρος: 4000 χρόνια ιστορίας και πολιτισμού*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1997. 949. 53 ΗΠΕ
- Χατζόπουλος Κων., *Ελληνικά σχολεία στην περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας (1453-1821)*, εκδ. Βάνιας, Θεσ/νίκη 1991 (η καλύτερη μελέτη γι' αυτό το θέμα). 370. 949. 505 ΧΑΤ
- Κουρμαντζή Ελένη, *Η εκπαίδευση στα Γιάννενα και οι ιδεολογίες της (1645-1820)*, Ιωάννινα 1991. Α-Φ 370 ΚΟΥ
- Κουρμαντζή Ελένη, *Η νεοελληνική αναγέννηση στα Γιάννενα (17^{ος} – αρχές 19^{ου} αι.)*, Αθήνα 2007. 949. 53 ΚΟΥ
- Μιχαλόπουλος Φάνης, *Τα Γιάννενα και η νέο-ελληνική αναγέννηση (1648-1820)*, Αθήνα 1930. 949. 505 ΜΙΧ
- Βακαλόπουλος Κων., *Ιστορία του βόρειου Ελληνισμού, Ήπειρος*, Θεσσαλονίκη 1992. 949.5 ΒΑΚ

18. Τα σχολεία της Αθήνας τον 17^ο αιώνα.

- Χατζόπουλος Κων., *Ελληνικά σχολεία στην περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας (1453-1821)*, εκδ. Βάνιας, Θεσ/νίκη 1991 (η καλύτερη μελέτη γι' αυτό το θέμα). 370. 949. 505 ΧΑΤ
- Καμπούρογλου Δημ., *Ιστορία των Αθηνών: τουρκοκρατία, περίοδος πρώτη, 1458-1687*, Αθήνα 1959. 949. 505 ΚΑΜ
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Β', 2η έκδ., Θεσ/νίκη 1976 (σ. 312-322) 949. 505 ΒΑΚ
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Ι', Αθήνα 1974 (σελ. 274). 949. 5 ΙΣΤ

19. Το «Κρυφό σχολειό».

- Αγγέλου Άλκης, *Το κρυφό σχολειό. Χρονικό ενός μύθου*, Αθήνα 1997 (ανατύπ. 2007) 370. 949. 5 ΑΓΓ
- Μανδρίκας Αχιλλέας, *Κρυφό σχολειό: μύθος ή πραγματικότητα;*, Αθήνα 1992. 370. 949 5 ΜΑΝ
- Γριτσόπουλος Τάσος, *Το κρυφό σχολειό: παιδεία Ελλήνων – οργάνωσις αυτής μετά την Αλωσιν*, Αθήνα 1979. 370. 949 5 ΓΡΙ
- Διαμαντής Απ., «Η έννοια του Κρυφού Σχολείου στην περίοδο της Τουρκοκρατίας», *Νέος Ερμής ο Λόγιος*, τεύχ. 4ο (Ιαν. – Απρ. 2012), σ. 133-156.
- Καρανάτσιος Χαρ., «Η εκπαίδευση [1453-1821]», *Ιστορία των Ελλήνων*, τ. 10, Αθήνα χ.χ. σ. 358-403.
- Πατρινέλης Χρ., «Το "Κρυφό Σχολειό" και πάλι, *Ο Ερανιστής* 25 (2005), σ. 321-336..
- Χρονόπουλος Ν., *Η αλήθεια για το Κρυφό Σχολειό*, Αθήνα 2002 (αντικρούει τις θέσεις του Αγγέλου).

20. Οι εμποροπανηγύρεις στον ελληνικό χώρο και ο ρόλος τους.

- Ασδραχάς Σπ. και άλλοι, *Ελληνική οικονομική ιστορία ιε'-ιθ'*, Αθήνα 2003, τ. 1-2 330. 094 93 ΑΣΔ
- Βουτσοπούλου Ευαγγελία, «Πόλη και εμποροπανήγυρη», *Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου Ιστορίας: Νεοελληνική πόλη. Οθωμανικές πηγές και ελληνικό κράτος*, τόμος 2, Αθήνα 1985, σ.439-443.
- Faroqhi Soraya, «The early History of the Balkan Fairs». *Südost-Forschungen XXXVII* (1978), σ. 50-68.
- Inalcik Halil - Quataert Donald, *Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας*, τ. Β' 1600-1914, μτφρ. Μαρίνα Δημητριάδου, εκδ. Αλεξάνδρεια 2011, αγγλική έκδ. Καίμπριτζ 1994
- Καρανάτσης Κώστας, «Οι ετήσιες περιοδικές αγορές στην Ήπειρο (17ος-18ος αι.). Συμβολή στη μελέτη της εμποροπανηγύρης», *Τα Ιστορικά*, τόμ. 11/τεύχ. 21 (Δεκ. 1994), σ. 311-338.
- Καρανάτσης Κ., «Η εβδομαδιαία αγορά (παζάρι) κατά τον 18^ο αι. στην Ήπειρο», *Ηπειρωτικά Χρονικά* 32 (1987).

21. Πληροφορίες από ξένους ταξιδιώτες για τη Θεσσαλία τον 16^ο και 17^ο αι.

- Σιμόπουλος Κυριάκος, *Ξένοι ταξιδιώτες στην Ελλάδα*, τ. Α' και Β' 914. 95 ΣΙΜ
- Παλιούγκας Θεόδωρος, *Η Λάρισα κατά την Τουρκοκρατία 1423-1881*, τ. 1-2, Λάρισα 1996 914.954 ΠΑΛ
- Παλιούγκας Θεόδωρος, *Η Θεσσαλία στο οδοιπορικό του περιηγητή Εβλίγια Τσελέμπε (1668)*, Λάρισα 2001. 914. 954 EVL
- Αρσενίου Λάζαρος, *Η Θεσσαλία στην Τουρκοκρατία*, Αθήνα 1984. 949. 54 ΑΡΣ

22. Πληροφορίες από ξένους ταξιδιώτες για τη Μακεδονία τον 16^ο και 17^ο αι.

- Σιμόπουλος Κυριάκος, *Ξένοι ταξιδιώτες στην Ελλάδα*, τ. Α' και Β' 914. 95 ΣΙΜ
- Δημητριάδης Βαίλης, *Η Κεντρική και Δυτική Μακεδονία κατά τον Εβλιγιά Τσελεμπί*, Θεσσαλονίκη 1973. 949. 56 ΔΗΜ

23. Οι δύο επαναστάσεις του Διονυσίου του «Φιλοσόφου» (1600 και 1611).

- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Ι', Αθήνα 1974 (σελ. 326-328). 949. 5 ΙΣΤ
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Γ', Θεσ/νίκη 1968 (σελ. 338-351) 949. 505 ΒΑΚ
- Σάθας Κων/νος, *Τουρκοκρατούμενη Ελλάς. Ιστορικών δοκίμιον περί των προς αποτίναξιν του οθωμανικού ζυγού επαναστάσεων του ελληνικού έθνους (1453-1821)*, Αθήνα 1869, ανατ. 1962. 949. 505 ΣΑΘ
- * και μεταγλώττιση στη δημοτική, *Η ιστορία της τουρκοκρατούμενης Ελλάδας*, σε 4 τόμους, εκδ. Λιβάνη, Αθήνα 1995. **από το γραφείο μου.
- Μέρτιος Κ., «Η επανάσταση Διονυσίου του Φιλοσόφου», *Ηπειρωτικά Χρονικά* 13 (1938) * στον 4^ο όροφο
- Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, «Ο Λαρίσης-Τρίκκης Διονύσιος Β' ο "Φιλόσοφος" ο χλευαστικός αποκληθείς "σκυλόσοφος" (1641-1611)», *Ηπειρωτικά Χρονικά* 8 (1933). * στον 4^ο όροφο

24. Η βενετοκρατία στα Επτάνησα κατά τον 16^ο-17^ο αι.: Κοινωνία-οικονομία.

- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Ι', Αθήνα 1974 (σελ. 215-229). 949. 5 ΙΣΤ
- Πλουμίδης Γεώργιος, *Η βενετοκρατία στην ελληνική Μεσόγειο*, Ιωάννινα 2005. 949. 505 ΠΛΟ
- Κωνσταντινίδου Κατερίνα, *Το κακό οδεύει έρποντας... Οι λοιμοί της πανώλης στα Ιόνια Νησιά (17^{ος}-18^{ος} αι.)*, Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας, Βενετία 2007, σ. 1-344.
- Καρύδης Σπύρος, *Όψεις της εκκλησιαστικής οργάνωσης στον βενετοκρατούμενο ελληνικό χώρο*, Αθήνα 2011 *από τη βιβλιοθήκη μου.

25. Η βενετοκρατία στην Κέρκυρα (16^{ος}-17^{ος} αι.): Κοινωνία, οικονομία, πολιτισμός.

- Παγκράτης Γεράσιμος, *Θαλάσσιο εμπόριο στη Βενετοκρατούμενη Κέρκυρα (1496-1538)*, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Κέρκυρα 2001. 949. 55 ΠΑΓ
- Νησιά του Ιονίου, Αφιέρωμα της εφημερίδας η Καθημερινή 7 ημέρες* (1995). 089. 30 ΝΗΣ
- Τατάκης Α., *Κέρκυρα: Ιστορία – μνημεία – μουσεία*, Εκδοτική Αθηνών 1992 (*από τη βιβλιοθήκη μου).
- Λινάρδος Γεώργιος, *Η κερκυραϊκή κοινωνία κατά τη Βενετοκρατία. Η εξέγερση των χωρικών του 1640*, Κέρκυρα 1983. 949. 55 ΛΙΝ
- Καρλάφτη – Μουρατίδη Φωτεινή, *Η τέχνη του ψωμιού στη βενετοκρατούμενη Κέρκυρα: το σιτάρι, οι χώροι, οι άνθρωποι*, Αθήνα 2009. 641. 915 ΚΑΡ
- Πλουμίδης Σπύρος, *Γυναίκες και γάμος στην Κέρκυρα (1600-1864)*, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Κέρκυρα 2008. 306. 810 ή 949. 5 ΠΛΟ

26. Η βενετοκρατία στην Κεφαλονιά (16^{ος}-17^{ος} αι.): Κοινωνία, οικονομία, πολιτισμός.

-Ζαπάντη Σταματούλα, *Κεφαλονιά 1500-1571. Η συγκρότηση της κοινωνίας του νησιού*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 1999. (*από τη βιβλιοθήκη μου)

-Τσιγκνάκης Κ., *Οι εκθέσεις των Βενετών προνοητών της Κεφαλλονιάς (16^{ος} αι.)*, Αθήνα 2008, 949. 55 ΤΣΙ

-*Νησιά του Ιονίου, Αφιέρωμα της εφημερίδας η Καθημερινή 7 ημέρες* (1995). 089. 30 ΝΗΣ

-*Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Γ', Αθήνα 1974 (σελ. 215-229). 949. 5 ΙΣΤ

27. Η βενετοκρατία στη Λευκάδα (16^{ος}-17^{ος} αι.): Κοινωνία, οικονομία, πολιτισμός.

-Πάρδος Αντώνης, *Αρχαία βενετικής διοίκησης Λευκάδας*, ΕΙΕ, Αθήνα 2008. 949. 55 ΠΑΡ

-*Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Γ', Αθήνα 1974 (σελ. 215-229). 949. 5 ΙΣΤ

-*Νησιά του Ιονίου, Αφιέρωμα της εφημερίδας η Καθημερινή 7 ημέρες* (1995). 089. 30 ΝΗΣ

-Ζαμπέλης Γεράσιμος, *Η Λευκάδα στον τρικυμισμό της ιστορίας*, Λευκάδα 1994. 281. 949 55 ΖΑΜ

-Μαχαιράς Κων/νος, *Η Λευκάς (1700-1864)*, Αθήνα 1958. 949. 55 ΜΑΧ

28. Η βενετοκρατία στη Ζάκυνθο (16^{ος}-17^{ος} αι.): Κοινωνία, οικονομία, πολιτισμός.

-Σουχάκης Άγγελος, *Το εν Ζακύνθω αρχοντολόι και οι ποπολάρροι*, Αθήνα 1962. 949. 55 ΣΟΥ

-Κολυβά –Καραλέκα Μαριάννα, *Η Ζάκυνθος μεταξύ του Α' και Β' Βενετοτουρκικού πολέμου*, Αθήνα 1989.

-*Νησιά του Ιονίου, Αφιέρωμα της εφημερίδας η Καθημερινή 7 ημέρες* (1995). 089. 30 ΝΗΣ

-Αρβανιτάκης Δημήτρης, *Το ρεμπελιό των ποπολάρρων (1628): κοινωνικές αντιθέσεις στην πόλη της Ζακύνθου*, Αθήνα 2001. 949. 55 ΑΡΒ

-*Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Γ', Αθήνα 1974 (σελ. 215-229). 949. 5 ΙΣΤ

29. Η βενετοκρατία στην Κρήτη (περίπου 1500-1669).

-Πανοπούλου Αγγελική, *Συντεχνίες και θρησκευτικές αδελφότητες στη βενετοκρατούμενη Κρήτη*, Αθήνα 2013. 949. 390 4 ΠΑΝ

-Δετοράκης Θεοχάρης, *Ιστορία της Κρήτης*, *από τη βιβλιοθήκη μου.

-Μαλτέζου Χρύσα: «*Ενετοκρατία στην Κρήτη (1211 – 1669)*», στο *Κρήτη: Ιστορία και Πολιτισμός*, εκδ. Συνδέσμου Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων Κρήτης, Ηράκλειο 1988. 949. 59 ΚΡΗ

-Ζουβιανός Νικ., *Ιστορία της Κρήτης επί Ενετοκρατίας*, Αθήνα 1960. 949. 590 4 ΖΟΥ

-*Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Γ', Αθήνα 1974 (σελ. 201-215). 949. 5 ΙΣΤ

-Greene Molly, *Κρήτη: ένας κοινός κόσμος. Χριστιανοί και μουσουλμάνοι στη Μεσόγειο των πρόιμων νεώτερων χρόνων*, μετάφραση, Αθήνα 2005. 949. 59 GRE

30. Η ναυμαχία της Ναυπάκτου (1571).

-Έξαρχος Αχιλλέας, *Η ναυμαχία της Ναυπάκτου, 7 Οκτ. 1571*, Αθήνα 2002. 949. 518 ΕΞΑ

-Χασιώτης Ιω., *Οι Έλληνες τις παραμονές της ναυμαχίας της Ναυπάκτου*, Θεσ/κη 1970. 949. 505 ΧΑΣ

-Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Γ', Θεσ/νίκη 1968 (σελ. 252-273) 949. 505 ΒΑΚ

-*Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Γ', Αθήνα 1974 (σελ. 313-320). 949. 5 ΙΣΤ

-Petraiccio Arrigo, *Ο σταυρός και η ημισέληνος – Ναύπακτος 7 Οκτ. 1571: όταν η χριστιανοσύνη απόθησε το ισλάμ, μετάφραση*, Αθήνα 2006. 956. 1015 ΡΕΤ

-Μπελέζος Δημήτρης, *Η ναυμαχία της Ναυπάκτου*, Αθήνα 2005. (Στρατιωτική ιστορία) 949. 512 ΜΠΕ

-Τσιγκνάκης Κώστας, «*Η απήχηση της ναυμαχίας της Ναυπάκτου στον ευρωπαϊκό χώρο*», *Πρακτικά επιστημονικής συνάντησης* (Ναύπακτος 13 Οκτ. 2012), Αθήνα – Βενετία 2013. *από τη βιβλιοθήκη μου.

31. Η Άρτα κατά την πρόιμη περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας: μέσα 15^{ου} – 17^{ου} αι. (κοινωνία, οικονομία).

- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Β', 2η έκδ., Θεσ/νίκη 1976 και Γ', Θεσ/νίκη 1968 (στο ευρετήριο στη λέξη Άρτα) 949. 505 ΒΑΚ
- Τσιλιγιάννης Κων/νος, *Τουρκοκρατούμενη Άρτα και κλήρος*, Άρτα 1992. 949. 33 ΤΣΙ
- Βέτσιος Ελευθέριος, *Η διπλωματική και οικονομική παρουσία των Βενετών στην περιοχή της Άρτας κατά τον 16^ο αιώνα*, Διδ. διατριβή, Θεσσαλονίκη 2004. 949. 53 ΒΕΤ
- Σεραφείμ Ξενόπουλος, *Δοκίμιον ιστορικών περί Άρτης και Πρεβέζης*, εν Αθήναις 1884. 949. 53 ΣΕΡ
- Σακελλαρίου Μιχαήλ (επιμ.), *Ήπειρος: 4000 χρόνια ιστορίας και πολιτισμού*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1997. 949. 53 ΗΠΕ
- Βακαλόπουλος Κων., *Ιστορία του βόρειου Ελληνισμού, Θράκη*, Θεσσαλονίκη 1992. 949.5 ΒΑΚ

32. Η Θεσσαλία κατά την πρόιμη φάση της οθωμανικής κυριαρχίας: κοινωνία-οικονομία (16^{ου}-17^{ου} αι.)

- Παλιούγκας Θεόδωρος, *Η Λάρισα κατά την Τουρκοκρατία 1423-1881*, τ. 1-2, Λάρισα 1996 914.954 ΠΑΛ
- Παλιούγκας Θ., *Η Θεσσαλία στο οδοιπορικό του περιηγητή Εβλίγια Τσελέμπη (1668)*, Λάρισα 2001. 914. 954 ΕΛΥ
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Ι', Αθήνα 1974 (οι σελ. 199-204). 949. 5 ΙΣΤ
- Μημάς Θεόδωρος, *Η εκπαίδευση στη Δυτική Θεσσαλία κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας: συμβολή στη μελέτη του θεσσαλικού διαφωτισμού*, Θεσσαλονίκη 1995. 370. 949 54 ΝΗΜ

33. Οι ελληνικές κοινότητες κατά τους πρώτους αιώνες της οθωμανικής κυριαρχίας.

- Ασδραχάς Σπ., «Φορολογικές και περιοριστικές λειτουργίες των κοινοτήτων στην τουρκοκρατία», *Τα Ιστορικά*, τεύχ. 5 (1986), σ. 229-258. *στον 4^ο όροφο της Βιβλιοθήκης.
- Βακαλόπουλος Απ., «Κοινότητες», *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Β', Θεσ/νίκη 1976, σ. 325-364.
- Κοντογιώργης Γιώργος, *Κοινωνική δυναμική και πολιτική αυτοδιοίκηση. Οι ελληνικές κοινότητες της τουρκοκρατίας*, Αθήνα 1982.
- Κούκου Ελένη, *Οι κοινοτικοί θεσμοί στις Κυκλάδες κατά την τουρκοκρατία*, Αθήνα 1980.
- Λιάτα Ευτυχία, «Κοινότητες: ένας θεσμός με πολλές όψεις», στο Β. Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, 1770-2000*, τ. 2, Αθήνα 2003, σ. 309-324.
- Μοσχοβάκης Ν., *Το εν Ελλάδι δημόσιον δίκαιον επί τουρκοκρατίας*, Αθήναι 1882.

34. Η πειρατεία στο Αιγαίο και οι συνέπειές της (16^{ου} – 17^{ου} αι.).

- Κεφαλληνίδης Νίκος, *Πειρατεία και κουρσάροι στο Αιγαίο*, Αθήνα 1984. 364. 164 ΚΕΦ
- Κραντονέλλη Αλεξάνδρα, *Ιστορία της πειρατείας στους μέσους χρόνους της Τουρκοκρατίας, 1538-1669*, Αθήνα 1999. 949. 505 ΚΡΑ
- Μπελαβήλας Νίκος, *Λιμάνια και οικισμοί στο αρχιπέλαγος της πειρατείας, 15^{ου}-19^{ου} αι.*, Αθήνα 1997. 387. 109 ΜΠΕ
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Β', 2η έκδ., Θεσ/νίκη 1976 (οι σελ. 137-157). 949. 505 ΒΑΚ
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Ι', Αθήνα 1974 (σελ. 77-89). 949. 5 ΙΣΤ
- Πειρατές και πειρατεία*, Αφιέρωμα της εφημερίδας "Η Καθημερινή" 7 ημέρες *στο Γραφείο μου.

35. Η κατάκτηση της Θράκης από τους Οθωμανούς Τούρκους.

- Βογιατζίδης Γιώργος, *Η πρόωγη οθωμανοκρατία στη Θράκη: άμεσες δημογραφικές συνέπειες*, Θεσ/κη 1998. 949. 37 ΒΟΓ
- Ζεγκίνης Ευστρ., *Ο μπεκτασισμός στη Δ. Θράκη. Συμβολή στην ιστορία της διάδοσης του μουσουλμανισμού στον ελλαδικό χώρο*, Θεσ/κη 2001. 297. 48 ΖΕΓ
- Βακαλόπουλος Κων., *Ιστορία του βόρειου Ελληνισμού, Θράκη*, Θεσσαλονίκη 1992. 949.5 ΒΑΚ
- Ροδάκης Περ., *Οι Θράκες μουσουλμάνοι: η τουρκική κατάκτηση της Θράκης*, Αθήνα 1991. 949 57 ΡΟΔ
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Θ', Αθήνα 1980 (σελ. 184-188). 949. 5 ΙΣΤ
- Nicolle David, *Η Αλωση της Κωνσταντινούπολης: η κατάκτηση του Βυζαντίου από τους Οθωμανούς*, Αθήνα 2008. 949. 610 14 ΝΙC

36. Η κατάκτηση της Θεσσαλονίκης και των Ιωαννίνων από τους Οθωμανούς Τούρκους (1430).

- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία της Μακεδονίας, 1354 -1833*, εκδ, Βάνιας, Θεσ/κη 1988. 949. 56 ΒΑΚ
- Σακελλαρίου Μιχαήλ (επιμ.), *Μακεδονία: 4000 χρόνια ιστορίας και πολιτισμού*. Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1982. 949. 56 ΜΑΚ
- Σακελλαρίου Μιχαήλ (επιμ.), *Ηπειρος: 4000 χρόνια ιστορίας και πολιτισμού*, Εκδοτική Αθηνών,
- Βακαλόπουλος Κων., *Ιστορία του βόρειου Ελληνισμού. Ηπειρος*, Θεσσαλονίκη 1991. 949. 5 ΒΑΚ
- Κορδώσης Μιχαήλ, *Τα Βυζαντινά Γιάννενα: κάστρο (πόλη) – ξώκαστρο – κοινωνία – διοίκηση – οικονομία*, Αθήνα 2003. 949. 33 ΚΟΡ
- Nicolle David, *Η Αλωση της Κωνσταντινούπολης: η κατάκτηση του Βυζαντίου από τους Οθωμανούς*, Αθήνα 2008. 949. 610 14 ΝΙC

37. Η κατάκτηση της Τραπεζούντας από τους Οθωμανούς Τούρκους (1461)

- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Α', Θεσ/νίκη 1974 (σ. 357-375). 949. 505 ΒΑΚ
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Ι', Αθήνα 1974 (σελ. 180-187). 949. 5 ΙΣΤ
- Σαμουηλίδης Χρήστος, *Η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας*, Αθήνα 2007. 949. 504 ΣΑΜ
- Σκαλιέρης Γ., *Η Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας*, 956. 52 ΣΚΑ
- Παπαδοπούλου – Συμεωνίδου Παρόσατις, *Τραπεζούς: η πόλη στο φως του πολιτισμού*, ιστορία, Θεσσαλονίκη 2011. 956.62 ΠΑΠ
- Εγκυκλοπαίδεια του Ποντιακού Ελληνισμού*, Θεσ/κη 2007. 956. 604 ΕΓΚ
- Nicolle David, *Η Αλωση της Κωνσταντινούπολης: η κατάκτηση του Βυζαντίου από τους Οθωμανούς*, Αθήνα 2008. 949. 610 14 ΝΙC

38. Κατακτήσεις ελληνικών πόλεων-περιοχών από τους Οθωμανούς Τούρκους: Πελοπόννησος (1460), Χαλκίδα (1470).

- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Α', 2η έκδ., Θεσ/νίκη 1974 (σ. 377-350) και τ. Γ', σ. 25 και εξής για την Πελοπόννησο). 949. 505 ΒΑΚ
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Γ', Θεσ/νίκη 1968 (σ. 42-45 για τη Χαλκίδα). 949. 505 ΒΑΚ
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Θ', Αθήνα 1980 (σελ. 288-291). 949. 5 ΙΣΤ (*για την Πελοπόννησο)
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Ι', Αθήνα 1974 (σελ. 271-272). 949. 5 ΙΣΤ (*για τη Χαλκίδα)
- Πέρρα Φωτεινή, *Ο Λέων εναντίον της ημισελήνου: ο πρώτος βενετο-οθωμανικός πόλεμος και η κατάληψη του ελλαδικού χώρου (1463-1479)*, Αθήνα 2009. 949. 06 (*κατάληψη της Χαλκίδας)

39. Τα γεγονότα της κατάκτησης της Κύπρου από τους Οθωμανούς Τούρκους (1570/71).

- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Γ', Θεσ/νίκη 1968 (σ. 241-273). 949. 505 ΒΑΚ
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Γ', Αθήνα 1974 (σελ. 306-310). 949. 5 ΙΣΤ
- Χασιώτης Ιω., *Οι Έλληνες τις παραμονές της ναυμαχίας της Ναυπάκτου ... και το τέλος του κυπριακού πολέμου (1568-1571)*, Θεσ/κη 1970. 949. 505 ΧΑΣ
- Παπαδόπουλος Θεόδωρος (επιμ.), *Ιστορία της Κύπρου, τόμ. ΣΤ', Τουρκοκρατία*, Ίδρυμα αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', Λευκωσία 2001 (οι σελ. 1-182). 956. 93 ΙΣΤ

40. Ο πόλεμος για την κατάκτηση της Κρήτης από τους Οθωμανούς Τούρκους (1645-1669).

- Δετοράκης Θεοχάρης, *Ιστορία της Κρήτης*, *από τη βιβλιοθήκη μου.
- Κρήτη: *Ιστορία και πολιτισμός*, 1987-1988. 949. 59 ΚΡΗ
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Γ', Θεσσαλονίκη 1968, σ. 493-525 949. 505 ΒΑΚ
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Γ', Αθήνα 1974 (σελ. 334-351). 949. 5 ΙΣΤ
- Γρυντάκης Γιάννης, *Η κατάκτηση της Δυτικής Κρήτης από τους Τούρκους: η στάση των κατοίκων διαμερίσματος Ρεθύμνου*, 1989. 949. 59 ΓΡΥ
- Ο Κρητικός πόλεμος: διήγησις δια στίχων ...*, Αθήνα 2008. 881. 11 ΔΘΑ

41. Το Ρεμπελιό των ποπολάρων στη Ζάκυνθο (1628).

- Αρβανιτάκης Δ., *Κοινωνικές αντιθέσεις στην πόλη της Ζακύνθου. Το Ρεμπελιό των ποπολάρων (1628)*, Αθήνα 2001.
- Σουχάκης Άγγελος, *Το εν Ζακύνθω αρχοντολόι και οι ποπολάρτοι*, Αθήνα 1962. 949. 55 ΣΟΥ
- Κολυβά –Καραλέκα Μαριάννα, *Η Ζάκυνθος μεταξύ του Α' και Β' Βενετοτουρκικού πολέμου*, Αθήνα 1989.

42. Η θέση της γυναίκας στον ελλαδικό χώρο, τον 16^ο και 17^ο αι., σύμφωνα με ξένους ταξιδιώτες.

- Σιμόπουλος Κυριάκος, *Ξένοι ταξιδιώτες στην Ελλάδα*, τ. Α' 914. 95 ΣΙΜ
- Faroqhi Suraiya, *Κουλτούρα και καθημερινή ζωή στην οθωμανική αυτοκρατορία από τον Μεσαίωνα ως τις αρχές του 20ού αιώνα*, μτφρ. Κατερίνα Παπακωνσταντίνου, εκδ. Εξάντας, Αθήνα 2000, σελ. 137-162. 956.101.5 FAR

43. Η θέση της γυναίκας στην οθωμανική κοινωνία (16^{ος}- 18^{ος} αι.).

- Faroqhi Suraiya, *Κουλτούρα και καθημερινή ζωή στην οθωμανική αυτοκρατορία από τον Μεσαίωνα ως τις αρχές του 20ού αιώνα*, μτφρ. Κατερίνα Παπακωνσταντίνου, εκδ. Εξάντας, Αθήνα 2000, οι σελ. 137-162. 956.101.5 FAR
- Σιμόπουλος Κυριάκος, *Ξένοι ταξιδιώτες στην Ελλάδα*, τ. Α' - Β' 914. 95 ΣΙΜ

44. Ίμβρος – Τένεδος κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας.

- Βακαλόπουλος Απ., «Κοινότητες», στο *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Α', 2η έκδ., Θεσσαλονίκη 1974, σ. 351-357. 949. 505 ΒΑΚ
- Ενεπεκίδης Πολυχρόνης, Αρχιπέλαγος: Ίμβρος, Τένεδος, ..., Αθήνα 1988. 949. 58 ΕΝΕ
- Κοιτίδες Ελληνισμού: Ίμβρος – Τένεδος – Προποντίδα – Χάλκη*, Αφιέρωμα της εφημερίδας. Καθημερινή 7 ημέρες (1995) 089. 89 ΚΟΙΝ
- Ποντικάκης Αργύρης, *Η Τένεδος*, Θεσ/κη 1988. 327.495 ΠΟΝ

45. Ο ιερός πόλεμος (τζιχάντ) στο Ισλάμ (κυρίως στην Οθωμανική Αυτοκρατορία).

- Νικολακάκης Ηλίας, *Ο Ιερός πόλεμος του ισλάμ «τζιχάντ»: σύσταση, καθιέρωση, σύγχρονες εφαρμογές*, Θεσσαλονίκη 1986. 297. 92 ΝΙΚ
- Laftin John, *Το Σπαθί του ισλάμ*, μτφρ., Αθήνα 1991. 297. 09 LAF
- Νομικός Χ. Α. *Εισαγωγή στην ιστορία των Αράβων: το Ισλάμ – αι κατακτήσεις (570-750)*, Αθήνα 2011. 909. 049 27 ΝΟΜ
- Το Ιερό Κοράνιο*, Αθήνα 1995. 297. 122 ΙΕΡ

46. Οι κοινοτικοί θεσμοί στις Κυκλάδες κατά την Τουρκοκρατία.

- Κοντογιώργης Γιώργος, *Κοινωνική δυναμική και πολιτική αυτοδιοίκηση. Οι ελληνικές κοινότητες της τουρκοκρατίας*, Αθήνα 1982. 949. 505 ΚΟΝ
- Κούκου Ελένη, *Οι κοινοτικοί θεσμοί στις Κυκλάδες κατά την τουρκοκρατία*, Αθήνα 1980
- Λιάτα Ευτυχία, «Κοινότητες: ένας θεσμός με πολλές όψεις», στο Β. Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, 1770-2000*, τ. 2, Αθήνα 2003, σ. 309-324. 949. 5 ΙΣΤ
- Μοσχοβάκης Νικ., *Το εν Ελλάδι δημόσιον δίκαιον επί τουρκοκρατίας*, Αθήνα 1882. 342. 495 ΜΟΣ
- Βακαλόπουλος Απ., «Κοινότητες», στο *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Β', 2η έκδ., Θεσσαλονίκη 1976, σ. 325-364. 949. 505 ΒΑΚ
- Σιάτρας Δημ., *Ελληνικά κοινοτικά δικαστήρια κατά την τουρκοκρατία*, Βόλος 1997. 347. 495 ΣΙΑ
- Βακαλόπουλος Απ., «Κοινότητες», *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Ι', σ. 150-155. 949. 5 ΙΣΤ